

Det maa have taget Millioner og paa ny Millioner af Aar, inden disse elendig smaa Opbyggere har aflejret Danmarks faste Underlag. Tanken formaar slet ikke at fatte Tiden eller Værkets Storhed. Den har intet at sammenligne med. Thi at tænke paa de store Menneskers største Bygværker, paa Pyramiderne, er ganske usømmeligt. Den Smule, Menneskeheden har rodet om i Jordskorpen, svinder ind til intet ved Siden af disse de laveststaaende Smaavæseners taalmodige og uhyre Byggen op.

Ind ad Landet til former Svinkløv sig som en lunefuld Afveksling af Bakker og Dale. Sukkertopspidse og blødtvungne, ofte som Svælg, der borer sig dybt ned i Kridtet. Den smukkeste af Dalene er vel nok »Faldet«. Den minder om Fossedalen, den samme bugnende Frodighed, et forviltret Vildnis af Ellebuske, Bregner, Lyng, Strandtidsel, Rosenbuske, et Grønt i alle Afskygninger, indelukket, lunt, hemmelighedsfuldt, virkende ved Modsætningen til den farende Blæst og det flygende Sand..

Fra Svinkløv buer Kysten sig svagt ind til det næste Fremspring, Bolbjærg. Set højt oppe fra minder Klitlandskabet mellem dem mest af alt om et Maanelandskab, de samme kedelformige Fordybninger, snart større som Rundbjærg, snart smaa som udslukte

Vulkaners Munde.

Der gives næppe noget mere fantastisk i vort Land end Bol-

bjærg og Skarreklit, der rejser sig en 400 Fod ude i Vandet, lignende en af de Spydspidser, som Stenalderfolket tilhuggede, smallere forneden, hvor Spydspidsen sættes paa Træet, derpaa bredere og atter gaaende spids ud. Den staar der saa ganske meningsløst, som et kaadt Digterlune. Men medens Skarreklit er Udslag af en slank Fantasi, er Bolbjærg som dannet af bredmavede, hjulbenede Troldes barokke Indbildningskraft. Bølgeslaget skyller væk af dets Fod, men de højere liggende Lag, hvor Vandet ikke naar op, holder sig, de luder som et plumpt Tag ud over Forstranden. Det er, ligesom Bakken bønnede ud over ens Hoved, som skød den en uhyre Mave frem over et Par korte Ben. Man har Fornemmelsen af, at staa under en Jættes Bug.

Geologisk er Bolbjærg en nyere Dannelse end Svinkløv, det hører til det saakaldte nyere Kridt. Det er afsat i et mindre dybt Hav end Skrivekridthavet, og det er dannet af helt andre Dyr. Medens Skrivekridtet var dannet af Foraminiferer og Alger, er Bolbjærgs Kridtmasse, den saakaldte Limsten, dannet af Koraldyr, Bryozoer. De har bygget deres Kolonier op, de er døde, men deres Kalkstokke er bleven tilbage, kun de smaa Huller minder om Bygmestrene. Og ogsaa dem kan vi finde den Dag i Dag som et hvidt, lavlignende Overtræk paa opskyl-

let Tang, paa Muslingeskaller og Sten. — I sin Tid strakte Limstenen sig langt ud i Havet. Skarreklit har været sammenhængende med Bolbjærg, men de blødere Lag imellem dem er skyllede bort af Brændingen.

Vesten for Bolbjærg op ad Hanstholmen til er Landet mest golde Sandflugtsegne, i Lil, Østerild og Hjørdemaals Sogne. Vejen, hvor der overhovedet er Vej, er tit Hjulspor, lynggroet mellem Sporene, med løst Sand i Bund, træls, saa træls at gaa i. Naar man oppe ved Vigso naar ind paa en rigtig Vej, det er blot en Bivej, men den er gruslagt og fast, synes det én, som gaar Benene af sig selv, det er en hel Forfriskelse at gaa, selv om man i Forvejen var grundig træet.

Byerne er smaa heroppe, mest enkelte Gaarde og enligt liggende Huse, der har holdt Stand mod Sandet; Jorderne er fattige, hvor det overhovedet er muligt at dyrke. Men faa Steder træffer man den gamle, brede, jyske Gæstfrihed saa hjertelig som her. Der er langt mellem Kroerne; selv om man nødig vil ligge til Byrde, maa man her ty ind til Egnens Folk. Men naar de første fornødne Spørgsmaal er besvarede:

Hvor den

Mand ellers er fra, hvad man er, hvad man rejser efter, staar alt én aaben. Og viser det sig, at man har en fælles Bekendt, og der er jo ikke to Mennesker i Danmark,

der ikke har fælles Kendinge, ved man ikke alt det gode, man vil gøre for Gæsten. Det er en Gæstfrihed ganske som i den arabiske Ørken, hvor Gæsten faar det bedste. Jeg har siddet ved den ene Bordende og spist Siglebrød med 6—7 Slags Paalæg, faaet min Kaffe med hjemmebagte Kager, medens Manden og Folkene ved den anden Bordende har spist deres tarvelige Davre, skaaret brede Skiver af sort Rugbrød, spist dem tørre, medens de søbede varm Mælk. Kommer man en Eftermiddag til et Hus og spørger om Vej, er der ikke Tale om, at man kan naa den nærmeste Kro; der er altfor langt. Er der ikke Sengeplads, sendes Karlen eller en af Sønnerne bort til det nærmeste Hus for at ligge der. Gaar man ind i et Fiskerhus og beder om en Taar Vand, nej, det er da altfor simpelt, man faar Sød-mælk og haarde Kager. End ikke til sin Hund kan man faa Vand, den vil da meget hellere have Mælk. Det gør alligevel godt om Hjærtet at møde al denne aabne Venlighed hos Mennesker, som man aldrig har set før, og sandsynligvis aldrig faar at se mere.

Vester ude rager Hanstholmen op over Sletten. Den ligner en uhyre Fæstning med stejle og uindtagelige Mure. Dens Skrænter synes dobbelt høje, fordi de stiger saa lodret op.

Vesterst ude ligger Hanstholmen Fyr. Det

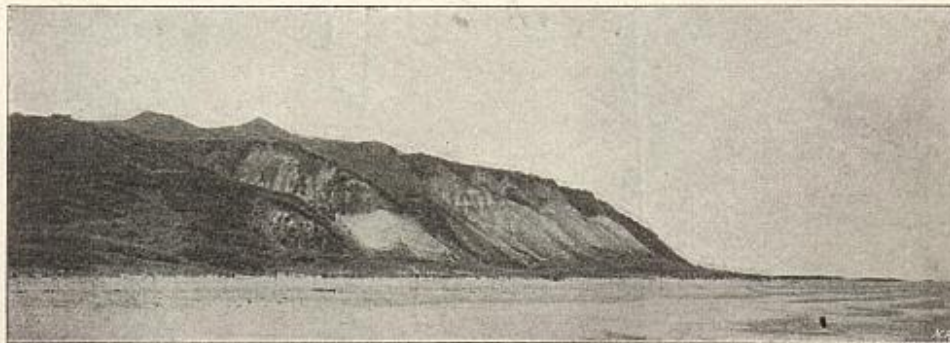

Fig. 46. Svinkløv.